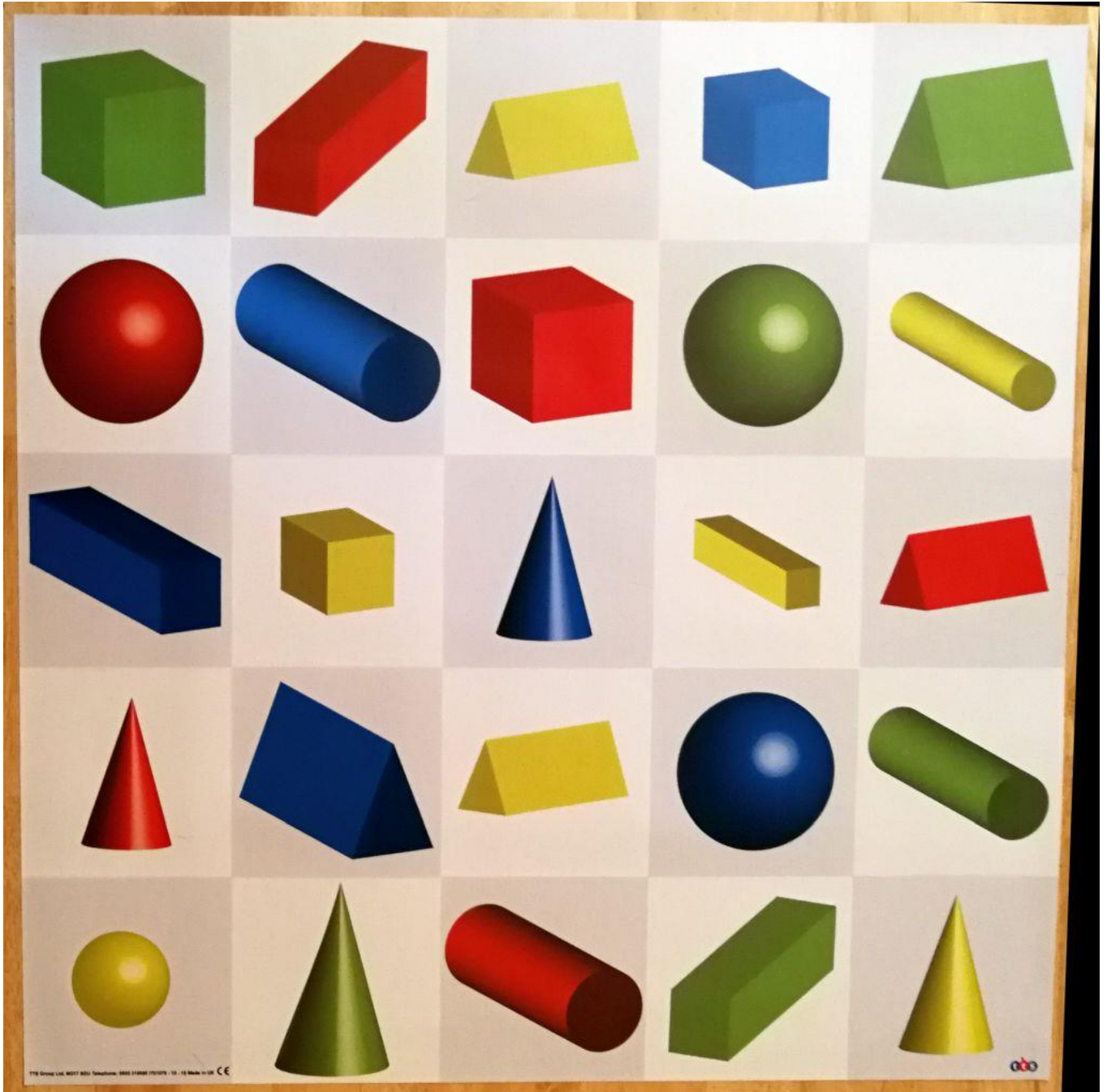

TVARY

5A	5B	5C	5D	5E
4A	4B	4C	4D	4E
3A	3B	3C	3D	3E
2A	2B	2C	2D	2E
1A	1B	1C	1D	1E

Mapa „**TVARY**“ je vhodná pro rozvíjení všeobecné informovanosti a komunikačních dovedností dětí předškolního a mladšího školního věku.

Prací s mapou se rozvíjí rovněž zrakové vnímání dětí.

Rozvoj komunikačních dovedností může probíhat ve všech jazykových rovinách, na úrovni percepce i exprese řeči:

- **Foneticko-fonologická rovina** – artikulační, fonemické uvědomění
- **Lexikálně-sémantická** – slovní zásoba pasivní i aktivní, obsah sdělení
- **Morfologicko syntaktická** – gramatická stránka řeči (skloňování, slovní druhy, větná stavba...)
- **Pragmatická** – sociální aplikace komunikace (komentáře, otázky, vyprávění, dialog...)

Metodický postup pro rozvoj komunikačních kompetencí

1. **Děti pracují samostatně nebo pod vedením dospělého.**
2. Důkladně společně prostudujte mapu, se kterou budete pracovat.
3. Děti popisují, co na mapě vidí.
4. Je možné vytisknout otázky na kartičky nebo je číst z návodu, případně v průběhu vymýšlet další možnosti.
5. **Přístupujeme k plnění úkolů individuálně podle věku a schopností dětí, povzbuzujeme děti k největší možné míře komunikačních dovedností.**

Možnosti úvodních otázek

- Co je na obrázku?
- Co je vpravo od zelené koule?
- Co je nad a pod žlutým válcem?
- Vyber všechny červené předměty.
- Vyber všechny koule.
- Vyber všechny krychle a podobně.
- Co slyší tvoje ouško na začátku slova? (slabiku, hlásku)
- Co slyší tvoje ouško na konci slova? (slabiku, hlásku)
- Roztleskej slovo na slabiky.
- Kolikrát jsi tlesknul?
- Jakou má barvu?
- Co ještě má stejnou barvu?
- Roztleskej název barvy.
- Kolikrát jsi tlesknul?

U pojmů je možno se zaměřit na – procvičování artikulace, počet slabik ve slově, první a poslední hlásku, hláskování slova, hledání rýmů, skloňování, určování rodů, slovních druhů.

Děti podporujeme v odpovídání ve větách nikoliv jednoslovně.

Úkol 1A – vypracován jako názorná ukázka možností práce s obrázkem.

Příloha č. 1 – hrací plán

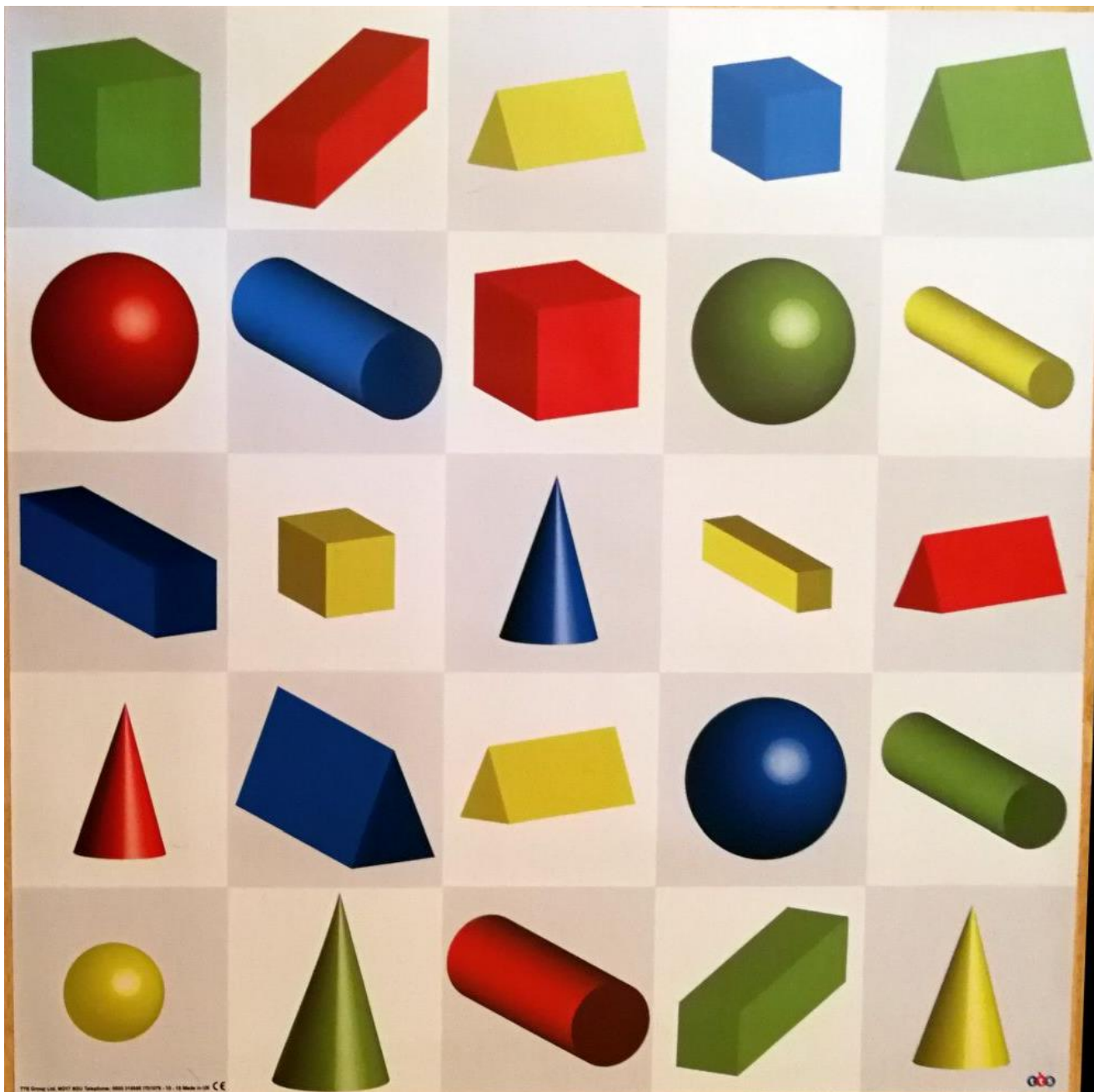
Příloha č. 2 (rozstříhat) – lze využít jako Pexeso, najdi stejné dvojice, ...

1A	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (koule, kulička, míček, sluníčko, měsíc, třešeň) Vyber si jedno z těch slov. Je ve slově „zvuk“ (hláska) např. K, L,Č, R? <i>Hlásku vybírá rodič dle záměru procvičování artikulace nebo fonemického uvědomění. U školáků a zacvičených předškoláků se ptáme na „hlásku“ ne na „zvuk“.</i> Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? (<i>úkol pro zdatného předškoláka, ale spíše pro školáka</i>). Co ještě má stejný nebo podobný tvar? (míč, balón, koule, kulička, meloun) Zdrobněliny slov. Tvarosloví – 1 koule, 2 koule, ... 10 koulí Určete „rod“ ... (jazykový cit): Je to TEN koule, TA koule nebo TO koule? Určete slovní druh: školák (podstatné jméno) Přídavná jména: Jaká/čí může koule být? Malá, velká, Petrova, duhová, rozbitá.... Slovesa (činnosti): Kulička se.... koulí, kutálí, valí, leží..... Barva: žlutá – ukaž /urči polohu dalších žlutých tvarů Tvar: koule – ukaž /urči polohu dalších koulí) Velikost: najdi větší, najdi stejně velkou (není!), menší (není!) Počet: kolik koulí je na obrázku celkem (4), kolik je více, méně, o kolik? Předmatematické představy: hned za, za koulí, v řadě, ve sloupci.... <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí.</i></p>
1B	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
1C	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
1D	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (kostka, dům, krabice, dárek, hranolky) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (kostka ze stavebnice, krabice, dům...) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
1E	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>

2A	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout, černokněžníkův klobouk, klobouk Bílé paní, zmrzlinový kornoutek)</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout..)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
2B	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (velká střecha, velký stan, kostka ze stavebnice)</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (velká střecha, velký stan, kostka ze stavebnice)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
2C	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice)</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
2D	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (koule, kulička, zeměkoule, míč, slunce, měsíc, meloun)</p> <p>Vyber si jedno z těch slov.</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (míč, balón, koule, kulička, meloun)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
2E	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled)</p> <p>Kolikrát jsi tlesknul?</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
3A	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (kostka, dům, krabice, dárek, hranolky)</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má tvar kostky? (kostka ze stavebnice, krabice, dům...)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
3B	<p>Co je na obrázku? (malá krychle, kostka, kostička)</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má tvar malé kostky? (hrací kostka, krabička, skříňka, kostka ze stavebnice...)</p> <p><i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
3C	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout, černokněžníkův klobouk, klobouk Bílé paní, zmrzlinový kornoutek)</p> <p>Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p> <p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje?</p> <p>Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (dopravní kužel, narozeninová čapka, kornout.....)</p>

3D	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (kostka, dům, krabice, dárek, hranolky) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (kostka ze stavebnice, krabice, dům...) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
3E	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice)</p>
4A	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (koule, kulička, zeměkoule, míč, slunce, měsíc, meloun) Vyber si jedno z těch slov. Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (míč, balón, koule, kulička, meloun) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
4B	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
4C	<p>Co je na obrázku? (krychle, kostka, kostička) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (hrací kostka, dům, krabice, skříň, kostka ze stavebnice...) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
4D	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (koule, kulička, zeměkoule, míč, slunce, měsíc, meloun) Vyber si jedno z těch slov. Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (míč, balón, koule, kulička, meloun) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
4E	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (malý, úzký váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (váleček, rulička, potrubí, křída, dalekohled) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
5A	<p>Co je na obrázku? (krychle, kostka, kostička) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (hrací kostka, dům, krabice, skříň, kostka ze stavebnice...) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
5B	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (kostka, dům, krabice, dárek, hranolky) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku?</p>

	<p>Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (kostka ze stavebnice, krabice, dům...) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
5C	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
5D	<p>Co je na obrázku? (krychle, kostka, kostička) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má tvar kostky? (hrací kostka, dům, krabice, skříň, kostka ze stavebnice...) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>
5E	<p>Co ti připomíná tvar na obrázku? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice) Znáš ještě nějaké slovo začínající (nebo končící) na toto písmenko, nebo slabiku? Znáš nějaké slovo, které se s ním rýmuje? Co ještě má stejný, nebo podobný tvar? (střecha, malý stan, kostka ze stavebnice) <i>Dále je možno využít úkoly a otázky z úvodních polí - rozvoj jazykových dovedností dle věku a schopností dětí</i></p>

5A	5B	5C	5D	5E
4A	4B	4C	4D	4E
3A	3B	3C	3D	3E
2A	2B	2C	2D	2E
1A	1B	1C	1D	1E

